

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. II. 20.554/2009/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Ifkovics József Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Ifkovics József ügyvéd, **Jászberény**, Lehel vezér tér 9.) által képviselt felperes neve címe felperesnek, az előbb ... főszerkesztő, majd a fellebbezési eljárás során a Dr. Szabó Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Szabó Csaba ügyvéd, **J**, Október 23. u. 10.) által képviselt alperes nevére (címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 16. P. 20.751/2009/3. számú ítélete ellen a felperes által 4. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy a **lap címe** következő számában az alábbi helyreigazítást tegye közzé:

„Helyreigazítás: A 2008. szeptemberben megjelent lapszám „Hamu alatt....” című cikkében azzal a mondattal, hogy „A Felcsúton bejegyzett szervezettel felperes neve elnök, és az utánpótlás vezetői (szakosztályi hozzájárulás, ellenjegyzés nélkül) januárban szerződést írtak alá a .SE ifjú tehetségeinek játékjogáról, eladásáról”, a valóságot hamis színben tüntették fel. A valóság ezzel szemben az, hogy a szerződés aláírásához szakosztályi hozzájárulás, vagy ellenjegyzés nem volt szükséges”.

Mellőzi a felperes kötelezését perköltség megfizetésére az alperes javára, és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 6.000 (Hatezer) forint általános forgalmi adót tartalmazó 72.000 (Hetvenkettőezer) forint együttes első-és másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 3.000 (Háromezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes a **J** i Sportegyesület elnöke volt 1999-től kezdődően 2008. szeptember 17-i lemondásáig.

A **lap címe** magazin **J**-ben és a Jászság területén 12500 példányban megjelenő, ingyenesen terjesztett időszaki lap, melynek főszerkesztője ..., kiadója a ...Betéti Társaság.

2008. szeptemberében jelent meg a lap 4. évfolyamának első száma, amely a **j-i** football helyzetével foglalkozó, túlnyomórészt a főszerkesztő által jegyzett írásokat tartalmazott. A felperes e lapszámban megjelent írások, illetve válogatás közül az alábbi részeket kifogásolta:

A „Futballbotrány **J**ben” című cikkben: „A polgármester - összefogva a szakosztályvezetéssel - megpróbált rendet vágni a SE **V**- nál talált gazdasági-szervezeti dzsumbujban, de közben beletenyereztek az utánpótlás szakág bizniszébe. Ugyanis a .SE elnöke, felperes neve (FIDESZ) januárban kizárólagos szerződést írt alá a Felcsúti Labdarúgó Akadémiával, amely a tehetséges fiatal **j-i** focisták játékjogával, átigazolásával üzletel”. (1. számú kifogásolt közlés.)

A „Szakító-próba” című cikkben: „Kiderült, hogy hiányosságoktól, szabálytalanságoktól sújtva, a hatályos törvényeket figyelmen kívül hagyva működik a **J**i Sportegyesület. (.SE)” (2. számú kifogásolt közlés.)

Ugyanebben a cikkben: „Miután nyilvánvalóvá vált, hogy a labdarúgó szakosztály helyett az egész .SE-t átvilágítják, és várható volt az egyesület elmarasztalása, ... elnök védekezés helyett támadásba lendült. Sajtótájékoztatót hívott össze, amiről sportbizottsági elnök tudósított.” (3. számú kifogásolt közlés.)

Ugyanezen cikkben: „felperes neve még a sajtótájékoztató után egy hónappal is hivatalos fórumon szó szerint azt állította: „Egy éve olyan feltételhez kötöttük a 2008. évi támogatást, hogy gazdasági társaságként nevezzen a felnőtt labdarúgás”. Miután a sportbizottság kijavította, a politikus elismerte, hogy valóban „ilyen döntés nincs”. A kétszeresen elkövetett „tévedés” után többen is megkérdőjelezték felperes neve többi állításának valóságtartalmát, elismerve, hogy az ilyen „csúsztatások” kiválóan szolgálhatnak mindenfajta boszorkányüldözést”. (4. számú kifogásolt közlés.)

Ugyanezen cikkben: „A vizsgálat megállapításaiból kiolvasható, hogy a **J**i Sportegyesület működése ellentétes a hatályos egyesületi törvénnyel, nincs érvényes, aktualizált alapszabálya, nincsenek jegyzőkönyvek, rögzített határozatok”. (5. számú kifogásolt közlés.)

A „Hamu alatt...” című cikkben: „felperes neve az utánpótlás mellett tette le a voksát, ami azok után vált egyre markánsabbá, hogy megjelent a **.SE**-nél a „... Labdarúgó Akadémia” kollégium ajánlata. A Felcsúton bejegyzett szervezettel felperes neve elnök, és az utánpótlás vezetői (szakosztályi hozzájárulás, ellenjegyzés nélkül) januárban szerződést írtak alá a **.SE** ifjú tehetségeinek játékjogáról, eladásáról. Úgy tudjuk, hogy ennek lényege:

a felcsúti klubnak quasi „elővásárlási” joga” van minden 12-18. év közötti **.SE** játékosra”. (6. számú kifogásolt közlés.)

A „Köz-tér” című rovat, amelyben „Klavia-túra” címszó alatt a www.....hu <<http://www.....hu>> internetes fórumon megjelent írásokból válogatott a főszerkesztő: „Önök addig támogatták a focit, amíg TZ. volt az elnök. Ahogy polgármester lett, rögvest meghúzták a pénzt.” (7. számú kifogásolt közlés.)

Ugyanezen válogatásban: „Ezek után higgyem el, hogy például elnökként fogalma sincs a szakosztályokról?” (8. számú kifogásolt közlés.)

Ugyanezen válogatásban: „Utána érdeklődtem: állítólag **VG-** nak egy „bűne” van: szeretett volna belenézni az utánpótlás Orbánnal kötött felcsúti megállapodásába. Azóta közellenség.... Hát nem is tudom, ha valóban így van, akkor, ahogy Herbert írta, tényleg nagyon-nagyon izzad felperes neve keze”. (9. számú kifogásolt közlés.)

A felperes 2008. október 5-én helyreigazítás iránti kérelmet juttatott el a lap kiadójához, a főszerkesztő részére, amelyben megjelölte az általa kifogásolt, az előzőekben idézett közléseket, s oly módon kérte azok helyreigazítását, hogy előbb idézte a fentiekben megjelölt mondatokat, majd „valótlanul állítottuk, alaptalanul kérdőjeleztük meg, tévesen állítottuk, tévesen tájékoztattuk, nem a valóságnak megfelelően híreszteltük” bevezetésű mondatokban citálta az általa sérelmezetteket, végül „Helyesbítés” címszó alatt részletesen kifejtette, hogy álláspontja szerint az adott kérdéssel kapcsolatban mi a valóságos helyzet.

A **lap címe** magazin következő lapszáma, az 5. évfolyam első száma, 2009. júniusában jelent meg, a felperes által kért helyreigazítást azonban nem tartalmazta.

E lapszámot a felperes 2009. június 19-én vette kézhez, s észlelve, hogy a helyreigazítás iránti kérelmének a lap nem adott helyt, 2009. június 30-án előterjesztett keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest arra, hogy a sérelmezett közlésekkel azonos módon a legközelebbi lapszámban tegye közzé a 2008. október 5-én megfogalmazott és megküldött helyreigazítást. Kérte az alperes költségben való marasztalását.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy határidőben megkapta a helyreigazítás iránti kérelmet, de annak közzétételét nem látta indokoltnak. Hivatkozott arra, hogy a felperes keresetét késedelmesen terjesztette elő. Érdemben azzal védekezett, hogy a kifogásolt közlések a főszerkesztő saját véleményét, értékítéletét, bírálatát tartalmazzák, ezért sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhatnak. Állította, hogy a kifogásolt mondatok a valóságot tükrözik, s utalt arra, hogy a felperes által közzétenni kért helyreigazítási kérelem nem felel meg a követelményeknek, azokon lényegesen túlterjeszkedik. Kérte a felperes költségben való marasztalását.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, s kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 10.000 Ft perköltséget.

A határozata indoklásában kifejtette, hogy a felperes keresetét a jogszabály által előírt határidőn belül terjesztette elő, ezért azt érdemben kell megvizsgálnia.

Kiemelte, hogy a jogosult helyreigazítás iránt csak azon az alapon léphet fel, hogy a sajtó által közölt tények nem felelnek meg a valóságnak, illetve a sajtóközlemény a való tényeket hamis színben tünteti fel, azokat úgy állítja be, hogy a közvéleményt a valóságnak meg nem felelő következtetések levonására készíti. Nem lehet tárgya a sajtó-helyreigazításnak a közleményben található véleménynyilvánítás, értékítélet, bírálat sem, függetlenül attól, hogy az személyhez fűződő jogok sérelmével jár-e.

Az 1. számú kifogásolt közléssel kapcsolatban értékelte a **Ji** Sportegyesület utánpótlás szakágának és a ... Labdarúgó Akadémiának partneri megállapodásáról szóló szerződést, melyet a felperes mellett **DG** utánpótlás szakág vezető írt alá a **.SE** részéről, s e szerződés egyes pontjainak hangsúlyozásával megállapította, hogy a kifogásolt közlés nem valótlan tartalmú, a szerződés valóban „kizárólagos”.

A 2. és 5. számú kifogásolt közlések kapcsán rámutatott, hogy ezek tekintetében a felperes nem jogosult igényt érvényesíteni, mert a közlések nem az ő személyét érintik, hanem a **Ji** Sportegyesületet. Megjegyezte, hogy a közlések egyébként nem valótlan tartalmúak.

A 3. számú kifogás tekintetében kiemelte, hogy annak első része a cikkíró álláspontjának tekinthető, második része pedig a valóságnak megfelelő tartalmú.

A 4. számú kifogással összefüggésben hangsúlyozta, hogy ez a cikkíró értékítéletét, véleményét tükrözi.

A 6. pont első mondatáról megállapította, hogy az a cikk írójának értékítélete, míg második része - a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok és tanúvallomások alapján - a valóságnak megfelelő tartalmú, s e közlés valóságtartalmát a zárójelben szereplő megjegyzés sem kérdőjelezi meg.

A 7., 8., 9. pontok kapcsán kifejtette, hogy e rovatban a szerkesztő az internetes honlapon megjelenő hozzászólásokból válogatott, oly módon, hogy mindkét, egymással szemben álló oldal véleménye tükröződjék, ezáltal biztosította a kiegyensúlyozott tájékoztatást, így e közlések sem szolgálhatnak sajtó-helyreigazítás alapjául.

Megjegyezte továbbá, hogy a felperes által bíróság elé tárt helyreigazítási tartalom jelentősen túlmutatna magának a cikknek az egész hangvételén és a kifogásolt közlések tartalmán is.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az 1., 2., 5., 6. közlés tekintetében kérte annak megváltoztatását, s azt, hogy a bíróság adjon helyt a helyreigazítás iránti kérelmének, továbbá marasztalja az alperest perköltségben.

Az 1. ponthoz tartozóan rámutatott, hogy a felperes nem „kizárólagos” szerződést írt alá, e kifogásolt közlemény, a környezetét is figyelembe véve negatív, a felperes személyiségi

jogait sértő véleményeket közöl a felperesről. Sértőnek találta a „bizniszel, üzletel” szavakat, s hangsúlyozta, hogy a szerződéskötés nem a felperes személyes döntése volt.

A 2. és 5. pontokkal összefüggésben kiemelte, hogy a cikk által taglalt időszakban a felperes volt a **Ji** Sportegyesület elnöke, s az írás alapján személye beazonosítható, a kifogásolt közlések pedig valótlan tartalmúak. Aláhúzta, hogy az egyesület jogszabály szerinti működését vizsgáló ügyészség a cikk megjelenésének időpontjában a vizsgálatot nem zárta le, annak eredményeiről a cikkíró sem szerezhette tudomást, s a leírtakkal ellentétben az egyesületnek volt alapszabálya, s voltak írásbeli határozatai is.

A 6. pont kapcsán ismételten aláhúzta, hogy a felcsúti Labdarúgó Akadémiával kötött szerződés nem a felperes személyes döntése volt, az okiratot nem is csak ő írta alá. Egyesületi elnökként valamennyi szakosztályt egységesen támogatta, s nem felel meg a valóságnak az a mondatrész sem, hogy szakosztályi hozzájárulás nélkül választotta ki a **.SE** szerződő partnerét, e tekintetben utalt az elnökség november 15-i ülésének jegyzőkönyvére.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes költségben való marasztalását kérte.

Az ítéletábra erre irányuló fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet a 3., 4., 7., 8., 9. pontok tekintetében elutasító rendelkezését a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel.

A fellebbezést csekély részben találta alaposnak.

A 2. és 5. pontokkal kapcsolatban teljes mértékben osztja az elsőfokú bíróság álláspontját, e közlések a **Ji** Sportegyesületre vonatkoznak, nem a felperes személyét érintik, így ezek tekintetében felperes neve nem jogosult igényt érvényesíteni. A sajtó-helyreigazításra is vonatkozik a Ptk. 85. §-ának (1) bekezdése, mely szerint a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni. Így csak a rá vonatkozó tényállítások tekintetében, a saját magát ért sérelem miatt indítható eljárás. A jogi személy az általános szabályok szerint önállóan kereshet jogorvoslatot az őt sértő tényállítások kapcsán, ez esetben a jogi személy törvényes képviselője - adott esetben az egyesületnek az elnöke - képviselheti az eljárásban, de a törvényes képviselő saját személyében a jogi személy helyett igényt nem érvényesíthet.

Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját a felperes által kifogásolt 1. számú közléssel kapcsolatban is. A **Ji** Sportegyesület utánpótlás szakágának és a ... Labdarúgó Akadémia kollégiumának partneri megállapodása a megyei bíróság által is idézett szerződési pontok alapján valóban kivételes jogokat biztosít az akadémiának, nem téves, azaz a valóságnak megfelelő tartalmú megállapítása az a cikknek, hogy e szerződés „kizárólagosnak” tekinthető. A „biznisz” és „üzletel” szavak adott esetben lehetnek pejoratív értelműek, ám nem mennek túl a cikkíró számára megengedett véleménykifejtés fogalmán, így helyreigazítás tárgyát nem képezhetik.

A 6. közlés első mondata a szerző véleményét fejezi ki, az ő megítélése tükröződik abban, hogy a felperes utánpótlás melletti voksolása mi után vált „markánsabbá”.

A Ptk. 79. §-a (1) bekezdése szerint sajtó-helyreigazításnak helye lehet az esetben is, ha a sajtó való tényeket hamis színben tüntet fel. Való tényeknek önkényesen kiragadott, tartalmi szempontból foggyatékos és emiatt téves következtetés levonására okot adó közlése a valóság hamis színben való feltüntetését jelenti.

A Ji Sportegyesület és a ... Labdarúgó Akadémia szerződésének aláírására az egyesület részéről az egyesület törvényes képviselője, elnöke, a felperes egyedül is jogosult lett volna. A 6. számú közlés második mondatának zárójelbe tett része „szakosztályi hozzájárulás, ellenjegyzés nélkül” azt sugallja, hogy a felperes eljárása szabályszegő, törvénysértő volt, s neki olyan kötelezettsége lett volna, hogy a szerződés aláírásához be kell szerezze a szakosztály hozzájárulását, illetve a szerződést a szakosztály képviselőjének is ellenjegyeznie kellett volna. A felperesnek a valóság szerint ilyen hozzájárulás, ellenjegyzés beszerzésére szüksége nem volt, ilyen kötelezettség őt, mint egyesületi elnököt nem terhelte.

Amiatt, hogy az alperes e közléssel a valós tény hamis színben tüntette fel, a felperes alappal igényelheti helyreigazító közlemény közzétételét.

A helyreigazító közlemény szövegét a bíróság belátása szerint állapítja meg. (Pp. 345. § (3) bekezdés.) A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának PK. 15. számú állásfoglalása szerint nem kötelezhető a sajtó olyan nyilatkozat közlésére, amely a jogosult által érvényesített igény körében a helyreigazításhoz szükséges mértéket akár tartalmában, akár terjedelmében túllépi. Ilyen esetben, ha a jogosult közzétenni kért nyilatkozata nem megfelelő, a bíróság - ezt a közlési módot mellőzve - a helyreigazító közlemény szövegét az érvényesített jog tartalmi körén belül másként határozza meg.

Ennek szem előtt tartásával az ítéletábra a rendelkező részben megfogalmazott helyreigazító közlemény közzétételére kötelezte az alperest, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva.

A bírói gyakorlat értelmében ha a sajtó-helyreigazítást kérő több lapszámban megjelent, több közlés, vagy mint adott esetben egy lapszámban kifogásolt több írás tekintetében érvényesít igényt, s a bíróság akár csak egyben is megállapítja a sajtó helyreigazítási kötelezettségét, a felperes pernyertesnek tekintendő. Részleges pernyertesség a sajtó-helyreigazítási perben nincsen, ebből következően a perköltség tekintetében a Pp. 81. § (1) bekezdése alkalmazása szóba sem jöhet. Erre tekintettel - bár a bíróság döntő részben egy közlés kivételével nem osztotta a felperes álláspontját, - a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a peresztés alperes köteles a felperes részére együttes első-és másodfokú perköltség fizetésére. Perköltség címén az ítéletábra a felperes által lerótt, összesen 42.000 Ft illetéket és a felperes képviselőjének munkadíját számolta el, melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM. sz. rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján határozta meg.

A sajtó-helyreigazítás iránti per az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés f) pontja értelmében tárgyi illeték-feljegyzési jogos, - tekintettel arra, hogy a sajtó-helyreigazítási per a személyiségvédelmi perek speciális fajtája -, ezért a felperesnek sem a keresetlevélen, sem a fellebbezésen nem kellett volna illetéket lerónia. Mivel ezt mégis megtette, ezt a kétszer 21.000, összesen 42.000 Ft-ot az ítéltábla javára a perköltség körében figyelembe vette. Az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja szerint a meg nem határozható perértékű perben - amilyen a sajtó-helyreigazítási per is, - az ítéltábla előtti fellebbezési eljárásban az illeték alapja 400.000 Ft, s e szerint a fellebbezési illeték az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja értelmében 24.000 Ft. A felperes által fellebbezésére le nem rótt 3.000 Ft illetéket az alperes a 6/1986. (VI. 26.) IM. sz. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az állam részére megtéríteni.

D e b r e c e n, 2009. szeptember hó 2.

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. előadó bíró, Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő